

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์อุดมการณ์ในเพลงสากลแนวเฮฟวีเมทัลของวัยรุ่น” นี้ เป็น การวิจัยถึงการต่อต้านเรื่องเพศและการต่อต้านศาสนาและศีลธรรมในเพลงสากลแนวเฮฟวีเมทัล ว่ามีลักษณะอย่างไร รวมไปถึงกลุ่มวัยรุ่นไทยที่ฟังเพลงเหล่านี้มีการแสดงออกในการต่อต้านเรื่อง เพศและการต่อต้านศาสนาและศีลธรรมดังกล่าวในชีวิตประจำวันอย่างไรบ้าง ในการวิจัยครั้งนี้มี วัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อศึกษาอุดมการณ์ต่อต้านเรื่องเพศและอุดมการณ์ต่อต้านศาสนาและศีลธรรมที่ ปรากฏอยู่ในเพลงสากลแนวเฮฟวีเมทัลของวัยรุ่นในสมัยปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาการถอดรหัสอุดมการณ์ต่อต้านเรื่องเพศที่ปรากฏอยู่ในผลงานเพลง สากลแนวเฮฟวีเมทัลของวัยรุ่นในสมัยปัจจุบัน
3. เพื่อศึกษาการถอดรหัสอุดมการณ์ต่อต้านศาสนาและศีลธรรมที่ปรากฏอยู่ในผลงาน เพลงสากลแนวเฮฟวีเมทัลในสมัยปัจจุบัน

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) ในการวิจัยอุดมการณ์ ต่อต้านเรื่องเพศและอุดมการณ์ต่อต้านศาสนาและศีลธรรมที่ปรากฏในเพลงสากลแนวเฮฟวีเมทัล และทำการวิจัยกลุ่มวัยรุ่นไทยที่รับฟังเพลงสากลแนวเฮฟวีเมทัลจากการวิเคราะห์ผู้รับสาร (Audience Analysis) โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) และการสังเกตการณ์ในงานคอนเสิร์ต (Observation) เพื่อศึกษาการแสดงออกของวัยรุ่นที่ ฟังเพลงสากลแนวเฮฟวีเมทัลในการต่อต้านเรื่องเพศและการต่อต้านศาสนาและศีลธรรม

ผลการวิจัยพบว่า เพลงสากลแนวเฮฟวีเมทัลมีการต่อต้านเรื่องเพศในลักษณะคลุมเครือ ไม่ชัดเจน โดยมีอุดมการณ์ต่อต้านเรื่องเพศชัดเจนผ่านองค์ประกอบเนื้อหาของเพลง องค์ประกอบ ภาพลักษณ์ และองค์ประกอบอากัปกริยาของศิลปิน ในขณะที่อุดมการณ์หลักเรื่องเพศกลับ ทำงานอย่างชัดเจนผ่านองค์ประกอบดนตรีและองค์ประกอบภาษาเฉพาะ เมื่ออุดมการณ์ทั้งสอง รูปแบบปรากฏในแต่ละองค์ประกอบจึงส่งผลให้การต่อต้านเรื่องเพศขึ้นอยู่กับระดับของการปลุกฝัง อุดมการณ์หลักเรื่องเพศของวัยรุ่นในการรับรู้การต่อต้านเรื่องเพศที่แตกต่างกัน โดยการต่อต้านทั้งหมด เป็นการต่อต้านผ่านจุดยืนของเพศชาย ในส่วนของการต่อต้านศาสนาและศีลธรรมที่ปรากฏใน เพลงสากลแนวเฮฟวีเมทัลนั้นมีการต่อต้านผ่านทุกองค์ประกอบอย่างชัดเจน โดยเฉพาะการ ต่อต้านคริสเตียน การนับถือลัทธิฮินดูกริต รวมถึงการฆ่าและการทำร้ายผู้อื่น การต่อต้านลักษณะนี้ เป็นการต่อต้านคุณลักษณะของผู้หญิงโดยไม่ได้กล่าวถึงผู้หญิงโดยตรง

สำหรับการแสดงออกในการต่อต้านเรื่องเพศของวัยรุ่นนั้น กลุ่มวัยรุ่นจะมีการแสดงออกใน 2 รูปแบบ คือ วัยรุ่นกลุ่มแรกเห็นว่าเพลงสากลแนวเฮฟวีเมทัลบางเพลงมีการต่อต้านเรื่องเพศ จึงจะเลือกฟังเฉพาะเพลงสากลแนวเฮฟวีเมทัลที่ตนเองไม่คิดว่าจะมีการต่อต้านเรื่องเพศเท่านั้น วัยรุ่นกลุ่มที่สองเห็นว่าเพลงสากลแนวเฮฟวีเมทัลไม่ได้มีการต่อต้านเรื่องเพศอยู่ แต่สิ่งที่ปรากฏเป็นเรื่องปกติของสังคมเท่านั้น การแสดงออกในการต่อต้านเรื่องเพศเนื่องจากอิทธิพลของเพลงสากลแนวเฮฟวีเมทัลไม่สามารถระบุได้เพราะเพลงสากลแนวเฮฟวีเมทัลไม่ใช่ช่องทางเดียวที่แสดงการต่อต้านเรื่องเพศ แต่วัยรุ่นยังรับรู้การต่อต้านเรื่องเพศผ่านสื่ออื่น เช่น โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต หรือนิตยสาร เป็นต้น

ในส่วนของ การแสดงออกในการต่อต้านศาสนาและศีลธรรมของวัยรุ่นนั้น กลุ่มวัยรุ่นทุกคนจะมองเห็นการต่อต้านศาสนาและศีลธรรมในเพลงสากลแนวเฮฟวีเมทัล แต่มีการแสดงออกที่แตกต่างกันไป 3 ลักษณะ คือ วัยรุ่นกลุ่มแรกจะปฏิเสธที่จะฟังเพลงสากลแนวเฮฟวีเมทัลที่มีการต่อต้านลักษณะนี้ แต่จะเลือกฟังเฉพาะเพลงสากลแนวเฮฟวีเมทัลที่ตนเองไม่คิดว่าจะมีการต่อต้านศาสนาและศีลธรรมเท่านั้น วัยรุ่นกลุ่มที่สองจะเลือกฟังเพลงสากลแนวเฮฟวีเมทัลที่มีการต่อต้านศาสนาและศีลธรรม แต่จะแสดงออกผ่านการฟังเพลงประเภทนี้ในพื้นที่ส่วนตัวของตนเองโดยไม่แสดงออกอย่างชัดเจนให้ผู้อื่นได้รับรู้ ส่วนวัยรุ่นกลุ่มที่สามจะเลือกฟังเพลงสากลแนวเฮฟวีเมทัลพร้อมทั้งแสดงออกอย่างชัดเจนในพื้นที่เฉพาะ เช่น งานคอนเสิร์ต และแสดงการต่อต้านศาสนาและศีลธรรมเล็กน้อยในชีวิตประจำวันผ่านการแต่งกายเท่านั้น

ในอดีต พื้นที่พิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนาได้เปิดโอกาสให้คนในสังคมได้แสดงการต่อต้านเรื่องเพศและการต่อต้านศาสนาและศีลธรรมผ่านเทศกาลหรือพิธีกรรมทางศาสนา เช่น งานคาร์นิวัล (Carnival) หรืองานสงกรานต์ การเปิดพื้นที่ดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสให้คนในสังคมแสดงการต่อต้านระบบหรือสังคมได้ในบางโอกาสอย่างมีระเบียบ แต่ในปัจจุบัน เมื่อพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์จากสถาบันทางศาสนาลดความสำคัญลงไป คนในสังคมโดยเฉพาะวัยรุ่นจึงใช้พื้นที่ของอุตสาหกรรมดนตรีเพื่อแสดงการต่อต้านแทน ลักษณะดังกล่าวเป็นการต่อต้านในโลกสามัญซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของคนในปัจจุบัน การต่อต้านลักษณะนี้จะแตกต่างจากการต่อต้านในโลกศักดิ์สิทธิ์ที่ยังมีกฎระเบียบบางอย่างควบคุมเอาไว้ โดยที่การต่อต้านจากเพลงสากลแนว เฮฟวีเมทัลมีลักษณะที่รุนแรงและปราศจากการควบคุมของสังคม